

การศึกษาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

สุนทร เกษทอง

693	5462
ศูนย์วิทยบริการ	
เลขทะเบียน	1311
เล่มที่	ฉบับที่
วัน เดือน ปี	๑๒ มี.ค. 2548
เลขเรียก	371.201
	ค 388 ก
	2548

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรกฎาคม 2548

ISBN 974-429-299-7

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY OF COST CALCULATION OF THE SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF OFFICE OF ANGTHONG EDUCATIONAL AREA

SUNTHON KESTHONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

July 2005

ISBN 974-429-299-7

Copyright by Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University All Right Reserved

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานต้นทุนผลผลิตของผู้บริหาร โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง
โดย นายสุนทร เกษทอง
สาขา การบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุม ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี)

..... กรรมการบริหารหลักสูตร
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(นายบุญสืบ กลิ่นธรรม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

กรกฎาคม พ.ศ. 2548

สุนทร เกษทอง. (2548). การศึกษาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
คณะกรรมการควบคุม : ดร.บุรพาพิศ พลอยสุวรรณ,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง จำนวน 176 โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพ
การคำนวณต้นทุนผลผลิต ปัญหาการคำนวณต้นทุนผลผลิต และแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนา
การคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยการเน้นการดำเนินการใน 3 ด้าน คือ ด้านความพร้อมในด้าน
ต่าง ๆ ตามมาตรฐานทางการเงินในการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านกิจกรรมและกระบวนการใน
การคำนวณต้นทุนผลผลิตที่มีระบบและเชื่อถือได้ และด้านรายงานข้อมูลต้นทุนกิจกรรม/ต้นทุน
ผลผลิตที่ถูกต้องและครอบคลุมทุกภารกิจ โดยเน้นใน 4 งบ คือ งบบุคลากร งบการดำเนินการ
งบการลงทุน และงบการอุดหนุน สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการคำนวณต้นทุนผลผลิตของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อ่างทอง โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกประเด็น และทุกด้าน
2. ปัญหาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อ่างทอง โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านกิจกรรมและกระบวนการใน
การคำนวณต้นทุนผลผลิตที่มีระบบและเชื่อถือได้ อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น และทุกด้าน
3. แนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกประเด็น และ
ทุกด้าน

Sunthon Kesthong. (2005). A Study of Cost Calculation of the Schools Under the Jurisdiction of Office of Angthong Educational Area. Master Thesis, M.Ed.

(Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr. Boorapatis Ploysuwan, Assistant Professor Dr. Jaroen Sanpakdee.

ABSTRACT

The purpose of the research was to study the cost calculation of 176 schools under the Jurisdiction of Office of Angthong Educational Area. The study investigated the states of cost calculation, problems found in cost calculation, as well as any guidelines for problem solving or cost calculation development. The emphasis was on three aspects namely readiness in accordance with the financial standard, activities and process in effective and reliable cost calculation, and appropriate cost reporting that could cover all regulated aspects; especially human resources, operation, investment, and support. The statistical analysis was performed with percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The research findings indicated that:

1. The existence of states of cost calculation of the schools was found at a high level whether it was considered as a whole or individually.
2. The existence of problems in cost calculation of the schools under the Office of Angthong Educational Area was found at a moderate level whether it was considered as a whole or individually. However, the existence of activities and process in effective and reliable cost calculation was found at a low level whether it was considered as a whole or individually.
3. The existence of guidelines for problem solving or cost calculation development of the schools under the Office of Angthong Educational Area was found at a high level whether it was considered as a whole or individually.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ ประธาน
ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เจริญ แสนภักดี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการ
ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย และ
ขอขอบพระคุณ คุณนพวรรณ คนตรี ที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองทุกท่าน
ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ
คุณสุวรรณา หัดเหิรม คุณเชต บุญมี คุณจารุณี ปานแดง และที่ ๆ นื่อง ๆ ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ
ตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อม้วน คุณแม่ชวน เกษทอง ขอขอบคุณ
คุณสุนทรี เกษทอง นางสาวโชติมา เกษทอง ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ
อย่างดียิ่ง จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษา

สุนทร เกษทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับรายงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	
(Performance –based budgeting = PBB).....	9
ความเป็นมาของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	10
ความหมายของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	11
องค์ประกอบของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	12
กระบวนการของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนผลผลิต และแนวทางการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	17
ความเป็นมาของการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	17
ความหมายของการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	18
องค์ประกอบของการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	20
กระบวนการของการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	25
แนวทางการคำนวณต้นทุนสำหรับสถานศึกษา.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ประโยชน์ของการคำนวณต้นทุนผลผลิต.....	28
	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
	อ้างอิง.....	29
	ภารกิจที่ต้องดำเนินการ.....	29
	สภาพปัญหา.....	30
	ความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ้างอิง.....	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
	งานวิจัยในประเทศ.....	35
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	37
	สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่นำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย.....	39
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	40
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	43
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
	ตอนที่ 2 สภาพการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียน	
	ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ้างอิง.....	49
	ตอนที่ 3 ปัญหาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียน	
	ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ้างอิง.....	55
	ตอนที่ 4 แนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาการคำนวณต้นทุนผลผลิต	
	ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ้างอิง.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	68
วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้.....	72
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	73
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	82
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	84
ประวัติของผู้วิจัย.....	99

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของสภาพ การปฏิบัติงานหรือการมีอยู่ด้านความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตามมาตรฐาน ทางการเงินในการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	50
3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของสภาพ การปฏิบัติงานหรือการมีอยู่ด้านกิจกรรมและกระบวนการในการคำนวณ ต้นทุนผลผลิตที่มีระบบและเชื่อถือได้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	52
4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของสภาพ การปฏิบัติงานหรือการมีอยู่ด้านรายงานข้อมูลต้นทุนกิจกรรม/ ต้นทุนผลผลิต ที่ถูกต้องและครอบคลุมทุกภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	53
5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของสภาพ การปฏิบัติงานหรือการมีอยู่ของการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	55
6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของปัญหา ในการดำเนินการด้านความพร้อมด้านต่าง ๆ ตามมาตรฐานทางการเงิน ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	56
7 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของปัญหา ในการดำเนินการด้านกิจกรรมและกระบวนการในการคำนวณต้นทุนผลผลิต ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	58
8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของปัญหา ในการดำเนินการด้านรายงานข้อมูลต้นทุนกิจกรรม/ ต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และครอบคลุมทุกภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของปัญหา ในการดำเนินการของการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง..... 61
10	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของแนวทาง แก้ปัญหาหรือพัฒนาการปฏิบัติงานด้านความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตาม มาตรฐานทางการเงินในการคำนวณต้นทุนผลผลิตของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง..... 62
11	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของแนวทางแก้ปัญหา หรือพัฒนาการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมและกระบวนการในการคำนวณต้นทุน ผลผลิตที่มีระบบและเชื่อถือได้ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง..... 64
12	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของแนวทางแก้ปัญหา หรือพัฒนาการปฏิบัติงานด้านรายงานข้อมูลต้นทุนกิจกรรม / ต้นทุนผลผลิต ที่ถูกต้องและครอบคลุมของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง..... 65
13	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงาน ตามแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาการคำนวณต้นทุนผลผลิตของ ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง..... 67

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับภูมิหลังของการวิจัย.....	6
2 ความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Herdles.....	14
3 แสดงรายละเอียดของต้นทุน.....	19
4 แบบจำลองการบริหารกิจกรรม.....	22
5 ตัวอย่างกิจกรรม ผลได้ และตัววัดผลได้.....	23
6 สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่นำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย.....	39
7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	41